EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.5.2014
COM(2014) 280 final

# POROČILO KOMISIJE SVETU

## Deseto poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2013

{SWD(2014) 157 final}

# POROČILO KOMISIJE SVETU

## Deseto poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2013

## UVOD

Uredba Sveta (ES) št. 866/2004 o režimu na podlagi člena 2 Protokola št. 10 k Aktu o pristopu[1] (v nadaljnjem besedilu: Uredba o zeleni črti) je začela veljati 1. maja 2004. V njej so določeni pogoji, pod katerimi se določbe zakonodaje EU uporabljajo za prehod oseb, blaga in storitev prek črte med tistimi območji Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper, in tistimi, ki so. Za zagotovitev učinkovitosti teh pravil se je področje njihove uporabe razširilo na mejo med zgoraj navedenimi območji in območjem Vzhodne suverene cone Združenega kraljestva.[2]

To poročilo zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2013.

V poročevalnem obdobju je Svet na predlog Komisije spremenil Uredbo o zeleni črti, da se omogoči, da blago EU, ki je izstopilo iz območij, ki so pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper, vanje ponovno vstopi, potem ko je prečkalo območja Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom Vlade[3].

Komisija glede izvajanja Uredbe ohranja konstruktiven dialog z zadevnimi organi Republike Ciper, upravo suverenih con in gospodarsko zbornico ciprskih Turkov.

## 1. PREHOD OSEB

### 1.1. Prečkanje na uradnih mejnih prehodih

V Uredbi je določen trden pravni okvir za prosto gibanje ciprskih državljanov, drugih državljanov EU in državljanov tretjih držav, ki prečkajo zeleno črto na uradnih mejnih prehodih. V primerjavi s prejšnjimi leti se je v letu 2013 povečalo število ciprskih Grkov in ciprskih Turkov, ki so prečkali zeleno črto.

Po podatkih Republike Ciper je v poročevalnem obdobju z območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra prestopilo 520 410 ciprskih Grkov (prejšnje leto: 481 732) in 183 185 vozil ciprskih Grkov (prejšnje leto: 154 778), s severnega dela Cipra v območja pod vladnim nadzorom pa 877 759 ciprskih Turkov (prejšnje leto: 850 362) in 323 655 vozil ciprskih Turkov (prejšnje leto: 280 358)[4].

---

1 UL L 161, 30.4.2004, str. 128. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena julija 2013 z Uredbo Sveta (EU) št. 685/2013, UL L 196, 19.7.2013, str. 1 – znana kot Uredba o zeleni črti.

2 Glej tretjo uvodno izjavo v Uredbi o zeleni črti.

3 Uredba Sveta (EU) št. 685/2013 z dne 15. julija 2013, UL L 196, 19.7.2013, str. 1.

4 Organi Republike Ciper ne vodijo evidence o vračanju ciprskih Grkov na območja pod vladnim nadzorom ali o vračanju ciprskih Turkov na severni del Cipra.

Rahlo se je zmanjšalo število državljanov EU, ki niso Cipрčani, in državljanov tretjih držav, ki prečkajo zeleno črto. Po podatkih policije Republike Ciper (v nadaljnjem besedilu: Cypol) je v obdobju poročanja zeleno črto prečkalo še 517 580 državljanov EU, ki niso Cipрčani, in državljanov tretjih držav (prejšnje leto: 530 014). 69,64 % teh oseb (360 469) je zeleno črto prečkalo na mejnem prehodu na ulici Ledra, kar še naprej pomeni veliko večino prečkanj oseb, ki niso Cipрčani (v glavnem turisti).

Iz podatkov, ki jih je zbrala skupnost ciprskih Turkov, je razvidno povečanje števila prečkanj ciprskih Grkov (723 904) in zmanjšanje števila prečkanj njihovih vozil (210 937) z območij pod vladnim nadzorom na severni del Cipra. Podatki kažejo tudi zmanjšanje števila prečkanj ciprskih Turkov (1 313 633) in prečkanj njihovih vozil v drugo smer (432 824). Iz območij pod vladnim nadzorom je prek zelene črte v severni del Cipra prestopilo 968 066 tujih državljanov.

Med zgoraj navedenimi podatki Cypola pa niso zajeti podatki o osebah in vozilih, ki so s severnega dela Cipra na območje Vzhodne suverene cone vstopili prek mejnih prehodov *Pergamos* in *Strovilia*.[5] Pristojni organi Vzhodne suverene cone ne vodijo podrobnih statističnih podatkov o teh dveh mejnih prehodih. Vendar pristojni organi Vzhodne suverene cone na podlagi podatkov skupnosti ciprskih Turkov poročajo, da je na severni del Cipra vstopilo 84 551 ciprskih Grkov (prejšnje leto: 48 807), v območje pod vladnim nadzorom pa 216 081 ciprskih Turkov (prejšnje leto: 315 683), poleg tega je 124 323 državljanov EU, ki niso Cipрčani, in državljanov tretjih držav prečkalo zeleno črto v obe smeri prek mejnih prehodov na območju Vzhodne suverene cone.

V letu 2013 se je število uslužbencev Cypola, ki delajo neposredno na mejnih prehodih, zmanjšalo na 75 (v letu 2012 jih je tam delalo 80).

Velika večina prečkanj meje je potekala nemoteno. Poročalo se je o manjšem številu nesreč kot lani, vendar te za skupnost ciprskih Turkov ostajajo zaskrbljujoče.

Komisija je v začetku leta 2013 prejela zahtevke za spremembo prakse na mejnih prehodih v zvezi z zahtevami glede vozniških dovoljenj za osebe, ki so poročene s ciprskimi Turki in so državljani tretjih držav ter so bile obveščene, da ne smejo več voziti na območjih pod vladnim nadzorom, če nimajo vozniškega dovoljenja iz svoje matične države. Komisija je zaprosila organe Republike Ciper, naj ocenijo, ali gre za spremembo politike, ki bi jo bilo treba priglasiti Komisiji v skladu s členom 10 Uredbe o zeleni črti. Organi Republike Ciper so obvestili Komisijo, da državljani tretjih držav lahko vozijo na območjih pod vladnim nadzorom, če imajo veljavno vozniško dovoljenje iz svoje matične države ali mednarodno vozniško dovoljenje.

Kot je bilo že večkrat navedeno, Komisija pripisuje velik pomen ustaljeni praksi na mejnih prehodih ter prostemu gibanju državljanov EU in njihovih družinskih članov prek zelene črte.

[5] V Uredbi o zeleni črti niso določene obveznosti poročanja za ta promet.

S podporo UNFICYP so bili sprejeti pomembni ukrepi za poenostavitev izvajanja verskih obredov. Verski voditelji so bili upravičeni do možnosti poenostavljenega prečkanja v obe smeri.

### 1.2. Nezakonite migracije prek zelene črte in azil

Iz podatkov Cypola za leto 2013 je razvidno nadaljnje zmanjšanje nezakonitih migracij prek zelene črte, namreč s severnega dela Cipra na območja pod vladnim nadzorom. Leta 2013 je bilo na območjih pod vladnim nadzorom prijetih 1 043 migrantov z neurejenim statusom (prejšnje leto: 1 265).[6] 4 migranti z neurejenim statusom so vstopili neposredno na območja pod vladnim nadzorom (prejšnje leto: 19), 37 oseb pa prek območja Vzhodne suverene cone (prejšnje leto: 13), kar skupaj znaša 1 084 prijetih migrantov z neurejenim statusom (prejšnje leto: 1 297). Cypol kot verjeten razlog navaja zmanjšanje možnosti za zaposlovanje zaradi gospodarske krize na Cipru ter povečano število osebja in patrulj v skladu s strateškim načrtom Cypola za obdobje 2012–2015 za boj proti nezakonitim migracijam. Države izvora z najvišjim številom prijetih migrantov z neurejenim statusom po prečkanju zelene črte so Sirija, Pakistan in Iran (Priloga VII). Migranti z neurejenim statusom so ponavadi prijeti med kontrolami vzdolž zelene črte in na letališčih, ko skušajo zapustiti Ciper. Istovetnost državljanov tretjih držav, ki prosijo za mednarodno zaščito, se praviloma ugotavlja na policijskih postajah, ko zaprosijo za azil.

Od 1 043 migrantov z neurejenim statusom jih je 491 (47 %) zaprosilo za azil v Republiki Ciper. V poročevalnem obdobju se je spet povečalo število državljanov Sirije, ki so zaprosili za azil (337 leta 2013, 294 leta 2012).

Ocena Cypola glede vstopne poti migrantov z neurejenim statusom na območja pod vladnim nadzorom temelji na enakih merilih kot v prejšnjih letih, predvsem na informacijah iz njihovih dokumentov, izjavah migrantov in drugih oblikah dokazil.

Na podlagi analize, ki jo je opravil Cypol, je večina migrantov z neurejenim statusom, prijetih potem, ko so prečkali zeleno črto, prispela v severni del Cipra iz turškega ozemlja.

Po podatkih, ki jih je predložila turška skupnost na Cipru, je bilo 25 migrantov z neurejenim statusom prijetih na severnem delu Cipra; med njimi je bilo 14 Sircev. 2 267 osebam[7] je bil zavrnjen vstop na severni del Cipra na različnih vstopnih točkah, 637 oseb je bilo vrnjenih[8].

Republika Ciper in turška skupnost na Cipru na noben način ne sodelujeta neposredno na področju policije in priseljevanja. Vendar se predstavniki obeh skupnosti redno srečujejo v okviru skupnega tehničnega odbora za kriminal in kazenskih zadeve, ki deluje pod okriljem ZN. Kot razširitev tega odbora sta skupnosti vzpostavili tudi mehanizem za izmenjavo informacij in skupnih pobud „Joint Communications Room“, ki zagotavlja forum za

---

6 Ta številka ne vključuje oseb, ki jim ni bilo dovoljeno prečkati zelene črte, saj Republika Ciper ne vodi uradnih statističnih podatkov o takih primerih. Vendar Cypol ocenjuje, da v letu 2013 približno 2 000 osebam ni bil dovoljen vstop na območja pod vladnim nadzorom.

7 Iz Sirije: 485, Turčije: 473, Turkmenistana: 82, Iraka: 66, Gruzije: 30.

8 Turčija: 229, Moldavija: 61, Sirija: 47, Iran: 21, Nigerija: 8.

izmenjavo informacij o kazenskih zadevah. Rezultat dobrega sodelovanja je bil začetek kazenskih preiskav.[9]

Cypol je sodelovanje z drugimi ustreznimi vladnimi oddelki in pristojnimi organi Vzhodne suverene cone označil kot zelo dobro.

*Območje Vzhodne suverene cone*

Na splošno so se nezakonite migracije prek območja Vzhodne suverene cone v poročevalnem obdobju rahlo povečale. Uslužbenci na območju suverenih con še naprej navajajo, da je njihovo sodelovanje z Republiko Ciper odlično. V letu 2013 ni bilo dovoljeno prečkanje zelene črte 1 042 osebam. To so bili večinoma državljani Turčije, ki živijo na severnem delu Cipra. Drugi tujci so bili turisti iz ZDA, Irana, Rusije in Avstralije, ki so prispeli prek severnega dela Cipra. Te osebe so bile napotene na mejni prehod Agios Dhometios, da bi tam vložile prošnje za vstop v Republiko Ciper.[10]

Na območju Vzhodne suverene cone je bilo prijetih skupno 37 migrantov z neurejenim statusom[11], od tega jih je 25 zakonito vstopilo na območja pod vladnim nadzorom, a so tam ostali tudi po preteku vizumov. 11 migrantov z neurejenim statusom je na otok vstopilo prek severnega dela Cipra in so zeleno črto prečkali na nedovoljen način. Pristojni organi Vzhodne suverene cone so poleg tega prijeli 3 tihotapce oseb.

Za boj proti nezakonitim migracijam policija suverenih con zunaj mejnih prehodov izvaja občasne patrulje na osnovi analize tveganja in na podlagi obveščevalnih podatkov. Te patrulje so se dopolnjevale s patruljami carine suverenih con in z uporabo vojaških sredstev.

Zlasti težko je nadzirati več „neuradnih mejnih prehodov“ v vasi *Pergamos* ali v njeni okolici, ki jih uporabljajo tamkajšnji prebivalci in kmetje. Kot je navedeno v prejšnjih poročilih, so ti „neuradni mejni prehodi“ še vedno zaskrbljujoči in treba je najti primerno rešitev v skladu s členom 5(2) Protokola št. 3 k Aktu o pristopu iz leta 2003[12]. Pristojni organi Vzhodne suverene cone so sporočili, da se je z večjo razpoložljivostjo osebja v poročevalnem obdobju omogočilo zvišanje prisotnosti kopenskih patrulj na zeleni črti in „neuradnih mejnih prehodih“ ter hitra napotitev osebja tja, če je to potrebno.

## 2. PREHOD BLAGA

### 2.1. Vrednost trgovine

V skladu s členom 8 Uredbe Komisije (ES) št. 1480/2004[13] so gospodarska zbornica ciprskih Turkov ter organi Republike Ciper mesečno poročali o vrsti, količini in vrednosti blaga, za katero so bili izdani spremni dokumenti. Oboji poročajo o blagu, ki je na območja pod

[9] Poročilo generalnega sekretarja o operaciji Združenih narodov na Cipru, 30. decembra 2013.
[10] Turčija: 716, ZDA: 55, Iran: 42, Rusija: 39, Avstralija: 25.
[11] Vietnam: 9, Egipt: 6, Somalija: 3, Moldavija: 3, Indija: 3, Filipini: 3, Gruzija: 2, Sirija: 2, Komori: 2, Ukrajina: 1, Rusija: 1, Šrilanka: 1, Sudan: 1.
[12] UL L 236, 23.9.2003, str. 940.
[13] Uredba Komisije (ES) št. 1480/2004 z dne 10. avgusta 2004, UL L 272, 20.8.2004, str. 3.

vladnim nadzorom vstopilo prek mejnih prehodov *Pergamos* in *Strovilia*, ki sta v pristojnosti uprave suverenih con.

Po podatkih gospodarske zbornice ciprskih Turkov je skupna vrednost blaga, za katero so bili izdani spremni dokumenti, znašala 4 311 615 EUR (prejšnje leto: EUR 4 835 528), medtem ko je vrednost blaga, s katerim se je dejansko trgovalo, 3 836 845 (prejšnje leto: 4 196 465). Te številke kažejo na nadaljnje zmanjšanje trgovine prek zelene črte, in sicer za 8,5 % v primerjavi z letom 2012. Ta številka je bistveno manjša od številke 6 267 082, ki predstavlja vrhunec trgovine (1. 5. 2009–30. 4. 2010).

Glede na poročila Republike Ciper se je skupna vrednost blaga, ki je prečkalo zeleno črto, zmanjšala za 15,55 %, in sicer na 3 411 593 EUR. Zmanjšanje je precejšnje za gradbene materiale, aluminij/PVC proizvode, lesne proizvode/pohištvo in zelenjavo. Zainteresirane strani menijo, da je gospodarska kriza glavni dejavnik za to zmanjšanje. Omenjeno je bilo tudi, da mnogi gospodarski subjekti menijo, da je upravno breme, potrebno za poslovanje na zeleni črti, nesorazmerno glede na pridobljene koristi.

Čeprav Uredba o zeleni črti tega ne zajema, se lahko omeni, da se je trgovina z območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra po podatkih ciprske gospodarske in industrijske zbornice zmanjšala za približno 21 %, in sicer s 1 014 067 EUR leta 2012 na 799 396 EUR leta 2013. Trgovina z območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra pomeni 23,4 % trgovine v obratni smeri (v letu 2012 je ta delež znašal 11,3 %).

Skupnost ciprskih Turkov še naprej uporablja trgovinski režim, ki načeloma „odseva“ omejitve Uredbe o zeleni črti. Toda ta režim se ne izvaja zmeraj dosledno, kar otežuje vzpostavljanje trajnostnih trgovinskih odnosov. Skupnost zainteresiranih strani ciprskih Turkov kot glavni razlog za to javno navaja zaščito lokalnih podjetij.

## 2.2. Vrsta blaga

Leta 2013 se je največ trgovalo s plastičnimi izdelki; sledijo sveže ribe, surovi odpadni material in gradbeni material/izdelki iz kamna.[14] Povečala se je vrednost trgovine s plastičnimi izdelki (plastenke, zamaški in zabojniki, vreče, škatle, zaboji).

Uvedeni so bili novi izdelki, npr. rožiči, pocinkana stojala, plastični ročaji za torbe, obarvana stekla, koruzna stebla, staro železo, kabli, dinami, električni motorji, kovinski obešalniki ter sladka paprika in kajenski poper, vendar so imeli zelo omejen učinek na trgovino. Vsa trgovina prek zelene črte je potekala znotraj otoka in izvoz v druge države članice EU ali tretje države ni bil evidentiran.

Na začetku leta 2013 je bila omogočena trgovina z medom z območij, ki niso pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper, vendar ni bila v trgovanje poslana nobena pošiljka, saj celotno proizvodnjo porabi lokalni trg.

[14] Priloga IV.

## 2.3. Nepravilnosti

Organi Republike Ciper so poročali o 8 primerih nepravilnosti v zvezi z različno zelenjavo. Nepravilnosti so bile (a) količine, ki presegajo navedeno količino (4 primeri), (b) turški izdelki (2 primera) in (c) proizvodi, ki niso bili prijavljeni in niso imeli potrdila o poreklu (2 primera). Organi Republike Ciper so uničili zadevne izdelke ali presežne količine in uvedli denarne kazni. V poročevalnem obdobju je Republika Ciper opozorila Komisijo na en poseben primer, ki zadeva korenje. Komisija je o tem obvestila gospodarsko zbornico ciprskih Turkov. Gospodarska zbornica ciprskih Turkov je proučila zadevo in trgovca izključila iz trgovanja prek zelene črte za šest mesecev.

Republika Ciper je tudi pisala Komisiji ter izrazila pomisleke o poreklu in količini svežih rib, s katerimi se trguje prek zelene črte, vključno z navedbo primerov, ko naj bi zadevne ribe ne bile ulovljene v Sredozemlju. Komisija je o tej zadevi spregovorila z gospodarsko zbornico ciprskih Turkov, ta pa je sprejela ukrepe, da bi dodatno zagotovila, da so sveže ribe, s katerimi se trguje prek zelene črte, izključno s plovil, ki so na seznamu ustreznih plovil iz Odločbe Komisije 2007/330/ES.[15]

## 2.4. Ovire in težave pri pretoku blaga

Težave pri trgovini prek zelene črte še vedno ostajajo in to se odraža tudi z zmanjšanjem trgovine.

Kot je navedeno v prejšnjih poročilih, vprašanje vstopa gospodarskih vozil ciprskih Turkov, ki prevažajo blago in potnike, na območja pod vladnim nadzorom še ni zadovoljivo rešeno. Po mnenju Komisije bi poenostavitev prometa gospodarskih vozil ciprskih Turkov prispevala h gospodarskemu razvoju turške skupnosti na Cipru. V preteklem letu ni bilo napredka. Doslej nobena gospodarska vozila ciprskih Turkov z nosilnostjo nad 7,5 ton ne smejo prečkati zelene črte, razen če imajo listine, izdane s strani Republike Ciper, ki so popolnoma skladne s pravnim redom EU. Organi Republike Ciper so Komisijo obvestili, da so uvedli predpise, ki ciprskim Turkom omogočajo, da pridobijo potrdila o tehničnem pregledu in vozniška dovoljenja poklicnih voznikov. Od poletja 2013 je bila Komisija v stiku z organi Republike Ciper in zainteresiranimi stranmi ciprskih Turkov. Glede na odložitev izvrševanja pravnega reda EU na območjih, ki niso pod vladnim nadzorom, s Protokolom št. 10 k Pogodbi o pristopu iz leta 2003, bi se z mehanizmom lahko poenostavili prehodi gospodarskih vozil ciprskih Turkov ter obravnavali varnostni vidiki. Ta prizadevanja niso obrodila rezultatov na koncu poročevalnega obdobja.

Težave glede predelanih živil so se nadaljevale tudi v letu 2013. Organi Republike Ciper ne dovolijo, da bi predelani prehrambeni proizvodi prečkali zeleno črto, zaradi zaskrbljenosti zdravstvenih služb glede proizvodnih postopkov v severnem delu Cipra. Komisija je obvestila organe Republike Ciper, da v okviru Uredbe o zeleni črti ni nobene podlage za izvajanje pregledov, razen tistih, ki so določeni v navedeni uredbi, zlasti za izvajanje pregledov prostorov na območjih, da se oceni, ali proizvodnja poteka v skladu s predpisi Unije. Organi

[15] Odločba Komisije z dne 4. maja 2007 (2007/330/ES), UL L 123, 12.5.2007, str. 30.

lahko vzorčijo izdelke za nadaljnje analize, vendar ne smejo preprečiti prečkanja za vse predelane prehrambene proizvode. Predelani prehrambeni proizvodi še vedno ne smejo prečkati zelene črte. Od poletja 2013 si je Komisija prizadevala za izvajanje ukrepov, ki so podobni ukrepom, odobrenim za gospodarska vozila, da bi se vzpostavil mehanizem, ki poenostavlja prehod predelanih živil in obravnava varnostne vidike. Razprave do konca poročevalnega obdobja niso privedle do rezultatov.

Trgovci iz skupnosti ciprskih Turkov kot v prejšnjih letih poročajo o težavah pri oskrbovanju trgovin z zalogami ter oglaševanju svojih proizvodov in storitev na območjih pod vladnim nadzorom, kar ovira trgovino. Te težave bi utegnile odražati precej razširjen odpor ciprskih Grkov do kupovanja izdelkov ciprskih Turkov. Poleg tega je bilo navedeno, da se trgovci iz obeh skupnosti soočajo s številnimi upravnimi težavami pri sklepanju poslov z drugo skupnostjo. Gospodarski subjekti na obeh straneh morajo svobodno sklepati posle, in sicer na podlagi svojih poslovnih zahtev.

## 2.5. Tihotapljenje blaga

Tihotapljenje blaga je še vedno zelo razširjeno, kar je posledica geografskih značilnosti zelene črte. Na območjih blizu zelene črte se izvaja nadzor zaradi sezonskih primerov tihotapljenja, zlasti prevoza divjačine/prosto živečih ptic ali pirotehničnih sredstev (tudi prek območja Vzhodne suverene cone) na območja pod vladnim nadzorom.

Leta 2013 je Republika Ciper opravila 2 873 zasegov (prejšnje leto: 1 305). Leta 2013 se je precej povečala količina cigaret in tobaka za ročno zvijanje, ki jih je zasegla Republika Ciper: 175 340 cigaret in 300 704 gramov tobaka za ročno zvijanje (prejšnje leto: 48 939 cigaret oziroma 49 380 gramov tobaka). Poročalo se je, da se večinoma tihotapijo majhne količine. Drugi zaseženi predmeti zajemajo večinoma blago, s katerim se kršijo pravice intelektualne lastnine, ter proizvode živalskega izvora in mlečne proizvode. Na okrožnem sodišču ni bilo predloženih nobenih kazenskih zadev v zvezi s tihotapljenjem. V večini sporočenih primerov je bila naložena upravna kazen.

Uprava suverenih con je spremenila carinski odlok, da bi povečala pooblastila, ki jih imajo njeni uslužbenci, s čimer jim je omogočila, da ustavijo in pregledajo vozila, če obstaja sum, da so zeleno črto prečkala prek neuradnih poti. Zaradi tega ukrepa in večje razpoložljivosti osebja je bilo odkritega več blaga. Leta 2013 je bilo opravljenih 351 zasegov (prejšnje leto: 217).

Pristojni organi Vzhodne suverene cone spremljajo in beležijo količine gradbenih materialov, rib, cigaret itd. v okviru tradicionalne dostave blaga skupnosti ciprskih Turkov v vasi Pyla, ki se nahaja v varovalnem pasu (člen 4(10) Uredbe o zeleni črti). Območja Vzhodne suverene cone so določila nove vrednosti za količine cigaret in tobaka za zvijanje, ki so namenjene tradicionalni oskrbi ciprskih Turkov v vasi Pyla.

## 2.6. Spodbujanje trgovine

Komisija skuša še naprej poiskati načine za spodbujanje trgovine prek zelene črte. Prva pošiljka krompirja, ki ni bil pridelan neposredno iz certificiranega semena, je bila poslana v začetku leta 2013.[16]

Gospodarska zbornica ciprskih Turkov še naprej izraža splošen interes za odpravo prepovedi trgovine z vsemi živimi živalmi in proizvodi živalskega izvora, v kolikor ti proizvodi izpolnjujejo pravila in predpise EU. Poskus, da bi se na območjih pod vladnim nadzorom omogočila trgovina s sirotko za namen pretvorbe v bioplin, se ni uresničil, ker bi bila dejavnost neizvedljiva in gospodarsko nesprejemljiva zaradi značilnosti ukrepov, ki bi jih bilo treba izvesti med pretvorbo obstoječih zmogljivosti. Komisija trenutno proučuje zahtevo za dovoljenje za trgovino s farmsko gojenimi ribami. Republika Ciper je večkrat izrazila pripravljenost, da preuči možnost razširitve seznama blaga, ki lahko vstopi na območja pod vladnim nadzorom.

Septembra je Program Združenih narodov za razvoj UNDP sponzoriral zbiranje idej na Malti, pri čemer je sodelovalo 60 uglednih ciprskih osebnosti, gospodarstvenikov in političnih voditeljev. Na tridnevni prireditvi je bilo doseženo soglasje glede potrebe, da se vzpostavi nova priložnost za poslovno sodelovanje med skupnostima in da se s tem dokažejo prednosti dogovora.

## 2.7. Blago Unije, ki je bilo vrnjeno na območja pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper, potem ko je prečkalo območja, ki niso pod njenim dejanskim nadzorom.

Organi Republike Ciper so poročali, da je bilo na območja pod vladnim nadzorom sprejetih 5 091 predmetov, potem ko so prečkali območja, ki niso pod vladnim nadzorom. Omenjeno je bilo, da gre večina teh prečkanj na mejne prehode Kato Pyrgos–Karavostasi in Astromeritis–Zhodia ali prihaja od tam. V nekaj primerih je bilo potrebno posredovanje veterinarske službe, preden je bilo odobreno, da se blago lahko vrne nazaj.

# 3. SKLEPNE UGOTOVITVE

Kot je navedeno v prejšnjih poročilih, sta nadzor organov Republike Ciper in uprave suverenih con na uradnih mejnih prehodih ter njihova prizadevanja zadovoljivi kljub proračunskim omejitvam. Nedovoljeno prečkanje državljanov tretjih držav je še vedno zaskrbljujoče in po ocenah Komisije bi bila dodatna okrepitev nadzora zelene črte med mejnimi prehodi, ki ga izvajata Republika Ciper in uprava suverenih con, pomembna pri reševanju težav glede nezakonitih migracij in tihotapljenja. Komisija tudi poziva upravo suverenih con, da bi našla ustrezno rešitev za težavo „neuradnih“ mejnih prehodov.

Komisija je ugotovila, da se je v začetku leta 2013 na mejnih prehodih zgodilo nekaj incidentov. Komisija še vedno meni, da sta stabilnost in predvidljivost zahtev na mejnih

[16] Komisija je leta 2011 odpravila obveznost, da mora biti krompir, s katerim se trguje prek zelene črte, pridelan neposredno iz certificiranega semenskega krompirja.

prehodih bistvenega pomena, ter bo to zadevo še naprej izpostavljala pri organih Republike Ciper.

Leta 2013 se je vrednost trgovine prek zelene črte precej zmanjšala, in sicer petič zapored od začetka veljavnosti Uredbe o zeleni črti leta 2004, v veliki meri zaradi gospodarske recesije (glede na podatke, ki jih je predložila Republika Ciper, se je zmanjšala za 15,55 % s 4 040 018 na 3 411 593 EUR ). Največ se je trgovalo s plastičnimi izdelki, sledijo sveže ribe, surovi odpadni material in gradbeni material/izdelki iz kamna. Celotni obseg trgovine je še vedno omejen, delno zaradi omejenega področja uporabe Uredbe o zeleni črti.

V poročevalnem obdobju so še vedno obstajale nekatere ovire za trgovino. Gospodarska vozila ciprskih Turkov, zlasti tovornjaki z nosilnostjo nad 7,5 tone in avtobusi, se lahko svobodno vozijo po celotnem otoku le, če so bila njihova dovoljenja in potrdila, ki so v skladu s pravnim redom EU, pridobljena na območjih pod vladnim nadzorom. Službe Komisije so bile v stiku z ustreznimi službami Republike Ciper in drugimi zainteresiranimi stranmi, da bi se vzpostavila uspešna rešitev tega vprašanja, ki bi poenostavila pretok gospodarskih vozil ciprskih Turkov prek črte in obravnavala vprašanja o varnosti. Vendar ob koncu poročevalnega obdobja ni bil dosežen noben rezultat niti v zvezi s to zadevo niti glede vprašanja predelanih živil.

Pretok blaga z območij pod vladnim nadzorom prek mejnega prehoda Limnitis in severnega dela Cipra ter nazaj na območja pod vladnim nadzorom je bil urejen s predpisi.

Na splošno Uredba o zeleni črti še naprej zagotavlja delujočo osnovo, na podlagi katere lahko osebe in blago prihajajo na območja pod vladnim nadzorom Republike Ciper in odhajajo s teh območij. Čeprav je povečanje števila prehodov dobrodošel dosežek, je Komisija še vedno zaskrbljena zaradi zmanjšanja obsega trgovine, kar je povezano z gospodarsko krizo. Ni dokazov, da bi se gospodarska soodvisnost med obema skupnostma povečala. V zvezi s tem se Komisija zanaša na učinkovito sodelovanje Republike Ciper in upravo suverenih con glede zagotavljanja učinkovitega izvajanja Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004. Komisija bo še naprej spremljala izvajanje Uredbe.